

УДК 021.2:316.774:378.001.76

М. О. Поліщук,

бібліотекар

бібліотеки Національної Академії статистики, обліку та аудиту

вул. Підгірна, 1, м. Київ, 04107, Україна

e-mail: m13021991@meta.ua

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РОЛЬ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТА

У доповіді викладено основні напрями розвитку бібліотек ВНЗ України, які розглядаються як інформаційна підтримка навчального й наукового процесу; висвітлюється роль бібліотек та значення інноваційних бібліотечно-інформаційних технологій у формуванні інформаційної культури студентів.

Ключові слова: інформаційна культура, інновації

Пріоритетним напрямком української освіти сьогодні є інтеграція в Європейський простір. Відомо, що у 2005 тодішній міністр освіти Станіслав Ніколаєнко в Бергені підписав Болонську декларацію від імені України. Цей крок висунув нові вимоги до якості підготовки конкурентоспроможних фахівців, що відповідає міжнародним стандартам.

Основні напрями державної політики в галузі освіти визначено в Національній доктрині розвитку освіти України в XXI ст. Серед них виділяють: особистісну орієнтацію освіти, інтеграцію освіти і науки, впровадження освітніх інноваційних технологій, виховання особистості. Доля країни, місце країни в світі залежатимуть від освіти і науки.

Державна політика в освітній сфері, необхідність адаптації до впливу мінливого світу формують нову парадигму діяльності бібліотек ВНЗ, вимагають постійного коригування стратегії, цілей і завдань. Модернізація бібліотек ВНЗ, відповідно до напрямів модернізації системи вищої освіти, стає закономірною. У зв'язку з цим вивчення діяльності бібліотек ВНЗ у контексті модернізації вищої школи є актуальною і важливою проблемою, що потребує спеціального наукового дослідження.

Феномен бібліотеки ВНЗ, її організаційна структура, роль в інформаційному суспільстві, реформуванні системи вищої освіти вже стали предметом наукової уваги багатьох дослідників.

Значна кількість робіт (Є. Д. Абулкаїрової, І. П. Бургер, М. Г. Вохришевої) присвячена інноваційній діяльності бібліотек ВНЗ, зокрема їх інформатизації. У цьому напрямі виділяються дослідження, у яких розкриваються досвід упровадження й використання в бібліотеці ВНЗ новітніх інформаційних технологій

(НІТ), насамперед Інтернету, створення електронних каталогів, баз даних, а також умови їх трансформації в гібридну, віртуальну та електронну бібліотеку.

Вузівська бібліотека – це підрозділ інформаційної сфери вузу, головним завданням якого є формування інформаційної культури особистості, що набуває виняткового значення і стає одним із пріоритетних напрямів вищої школи. Процес формування інформаційної культури користувачів потребує диференційованого підходу, підбору методик і програм навчання з урахуванням професійної спеціалізації користувачів, рівня їхніх інформаційних потреб та інформаційної підготовки, наявних навичок володіння комп'ютерною технікою. Говорячи про роль бібліотеки та бібліографії у формуванні інформаційної грамотності особистості, необхідно зазначити, що багато залежить від рівня розвитку самої бібліотеки та якості її технологічних процесів.

Модернізація освіти в Україні зумовлює необхідність трансформації бібліотек в сучасні, багатофункціональні інформаційно-комунікативні центри. Вони стають важливою ланкою академічного і наукового процесів, творчою лабораторією, від ресурсів і послуг яких багато в чому залежить якість, зміст та забезпечення навчального процесу та наукової діяльності ВНЗ. Для злагодженої наукової діяльності потрібно формувати у студентів інформаційну культуру, зокрема розвивати інформаційну грамотність.

Список використаної літератури

1. Беззуб І. Модернізація бібліотеки вищого навчального закладу та формування інформаційної культури студента / І. Беззуб // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2012. – Вип. 33. – С. 94-105.
2. Бургер І. П. Организационная структура вузовской библиотеки в условиях формирования информационного общества : дис. ... канд. пед. наук : 05.25.03 / И. П. Бургер. – Новосибирск, 2001. – 270 с.
3. Грабар Н. Г. Бібліотека ВНЗ – інформаційно-виховний центр для сучасної молоді у комунікаційному просторі / Н. Г. Грабар // Бібліотечно-інформаційний сервіс: сучасний стан і перспективи розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 жовт. 2010 р. – Харків, 2010. – С. 209-214.

References

1. Bezzub I. Modernizatsiia biblioteki vyshchoho navchalnoho zakladu ta formuvannya informatsiinoi kultury studenta [The modernization of a higher school library and forming of a student informational culture]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho*, 2012, no. 33, pp. 94-105.
2. Burger I. P. *Organizatsionnaya struktura vuzovskoy biblioteki v usloviyah formirovaniya informatsionnogo obshchestva. Dis. kand. ped. nauk [Organizational structure of a higher school in the conditions of forming of informational society. Dr. Ped. Science. Diss.]*. Novosibirsk, 2001, 270 p.
3. Grabar N. G. Biblioteka VNZ – informatsiino-vyhovnyi tsentr dlya suchasnoi molodi u komunikatsiynomu prostori [A higher school library – an informational and educational center for modern youth in communicative space]. *Bibliotечно-informatsiinyi servis: suchasnyi stan i perspektivy rozvytku : materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (14-15 zhovtnia 2010 r.) [Library and informational service: modern state and future prospects : materials of International scientific and practical conference (14-15 of October, 2010)]*. Kharkiv, 2010, pp. 209-214.

Надійшла 11.05.2014

М. А. Полищук,

библиотекарь

библиотеки Национальной академии статистики, учета и аудита

ул. Подгорная, 1, Киев, 04107, Украина

e-mail: m13021991@meta.ua

МОДЕРНИЗАЦИЯ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ И РОЛЬ БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ФОРМИРОВАНИИ ИНФОРМАЦИОННОЙ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНТА

Аннотация

В докладе изложены основные направления развития библиотек вузов Украины, которые являются информационной поддержкой ученому и научному процессу; освещается роль библиотек и значение инновационных библиотечно-информационных технологий в формировании информационной культуры студентов.

Ключевые слова: информационная культура, инновации

М. О. Polishchuk,

Librarian of the

Library of the National Academy of Statistics, Accounting and Auditing

1, Pidhirna Str., Kyiv, 04107, Ukraine

e-mail: m13021991@meta.ua

MODERNIZATION OF A HIGHER EDUCATION AND THE ROLE OF THE LIBRARY AND INFORMATIONAL TECHNOLOGIES IN THE FORMING OF A STUDENT INFORMATIONAL CULTURE

Summary

The paper contains the main lines of development of higher school libraries in Ukraine, which are informational support for a scientist and scientific process. It is elucidated the role of libraries and the meaning of innovation library and informational technologies in forming of a student informational culture.

Keywords: informational culture, innovations